

УДК 343.1

САМОСТІЙНІСТЬ ТА НЕЗМІННІСТЬ ЯК ДИСПОЗИТИВНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Катерина СЛЯДНІВА,
аспірант кафедри судоустрою, прокуратури та адвокатури
Львівського університету бізнесу та права

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено норми кримінального процесуального законодавства України, якими проголошено такі диспозитивні засади діяльності прокурора у кримінальному провадженні, як самостійність та незмінність. Автором проведено аналіз доктрин кримінального процесу, які сприяють реалізації зазначених засад. Визначено конкретні проблемні питання, що свідчать про обмеження самостійності процесуального керівника, вільного використання ним процесуальних прав та його залежність від рішення прокурора вищого рівня. З огляду на практичний досвід та погляди на стан справ співробітників органів прокуратури запропоновано шляхи усунення деяких протиріч, які мають негативний вплив на реалізацію диспозитивних засад діяльності прокурорів у кримінальному провадженні.

Ключові слова: диспозитивні засади, самостійність, незмінність, процесуальний статус прокурора, владно-розпорядчі повноваження.

INDEPENDENCE AND IRREMOVABILITY AS DISPOSITIVE PRINCIPLES OF PROSECUTOR'S ACTIVITY IN CRIMINAL PROCEEDINGS

Kateryna SLYADNIEVA,
Postgraduate Student at the Department of Justice,
Prosecutor's Office and the Bar of Lviv University of Business and Law

SUMMARY

In the article the provisions of criminal procedure law stating such dispositive principles of prosecutor's activity in criminal proceedings as independence and irremovability are studied. The author has conducted analysis of criminal proceedings doctrines contributing to the implementation of the principles mentioned. Specific problematic issues demonstrating the limitations of procedural supervisor's independence as well as free exercise of process rights and his dependence on senior prosecutor's decision are identified. Means of eliminating the contradictions affecting the implementation of dispositive principles of prosecutor's activity in criminal proceedings considering the practical experience and prosecutors opinions on current situation are suggested.

Key words: dispositive principles, independence, irremovability, prosecutor's procedural status, authority and administrative credentials.

REZUMAT

Articolul examinează normele legislației procesuale penale din Ucraina, care a proclamat astfel principiile dispositive ale activității procurorului în procedurile penale ca independență și imutabilitate. Autorul a analizat doctrinele procesului penal, care contribuie la implementarea acestor principii. Se determină problemele specifice care indică limitarea independenței liderului procedural, folosirea liberă a drepturilor procedurale și dependența acestuia de decizia procurorului de nivel superior. Având în vedere experiența și punctele de vedere cu privire la statutul de angajați ai procuraturii au sugerat modalități de a elimina unele dintre contradicțiile care au un impact negativ asupra punerii în aplicare a fundațiilor discreționare ale procurorilor în cadrul procesului penal.

Cuvinte cheie: principii dispositive, independență, imutabilitate, statutul procedural al procurorului, puterea și puterile administrative.

Постановка проблеми. Процесуальне керівництво, як ефективний засіб реалізації завдань кримінального провадження, сприяє забезпеченню швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінальних правопорушень шляхом здійснення нагляду за неухильним виконанням вимог закону уповноваженими суб'єктами. Однак на практиці має місце низка проблемних питань здійснення процесуального керівництва, що вказують на обмеження свободи прокурора у використанні ним своїх прав у межах та у спосіб, передбачені законом. Зокрема, це стосується особливостей процесуального статусу, призначення та зміни прокурора у кримінальному провадженні.

Метою статті є дослідження проблем, пов'язаних із реалізацією диспозитивних засад діяльності прокурора у

кримінальному процесі, вільним здійсненням ним владно-розпорядчих повноважень у провадженні, а також формування пропозицій із удосконалення кримінально-процесуального законодавства України з цих питань.

Виклад основного матеріалу. Наразі у світі існує широкий спектр практик щодо залучення прокурорів на стадії досудового розслідування – від повного дистанціювання до керівництва і активної ролі в розслідуванні. Останнім часом спільною вважають тенденцію щодо залучення прокурорів на ранніх етапах, особливо у складних справах, навіть у тих країнах, де прокурор офіційно не відіграє значної ролі у процесі розслідування. Це здійснюється у форматі звернення поліції до прокурора за рекомендаціями на стадії розслідування.

У більшості країн континентальної системи права та деяких країнах загального права прокурор здійснює контроль за розслідуванням в цілому і вказує поліції на дії, необхідні в процесі розслідування, та характер обвинувачень, які мають бути пред'явлені особі [1].

Відповідно до вимог національного законодавства, діяльність прокурора на стадії досудового розслідування пов'язана не лише з реалізацією наглядових повноважень, а й зі здійсненням функцій процесуального керівництва.

Визначені Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України) повноваження прокурора є не просто владними, а владно-ропорядними. Так, прокурор уповноважений доручати слідчому, органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій або давати вказівки щодо їх проведення чи брати у них участь, а за необхідності – особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії в порядку, визначеному КПК України (п. 4 ч. 2 ст. 36 КПК України).

Керуючи роботою слідчого, беручи безпосередню участь у провадженні слідчих дій, своєчасно вказуючи на помилки, що були допущені під час розслідування, прокурор набуває фактичної і юридичної можливості наполегливо обстоювати в суді власні погляди стосовно доведеності факту злочину і винуватості підсудного.

Сучасним вітчизняним кримінально-процесуальним законодавством на прокурора покладено керівництво досудовим розслідуванням. Проте слідчому все-таки надано певну самостійність. Згідно із ч. 5 ст. 40 КПК України, слідчий, здійснюючи належні йому повноваження, є самостійним у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, службові особи, інші фізичні особи зобов'язані виконувати законні вимоги та процесуальні рішення слідчого.

Відповідно до змісту ст. 39 КПК України, керівника органу досудового розслідування, на практиці – начальника слідчого відділу, наділено повноваженнями щодо організації досудового розслідування. Хоча така особа уповноважена здійснювати процесуальні дії (зокрема ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, давати слідчому письмові вказівки, які не можуть суперечити рішенням та вказівкам прокурора; вживати заходів щодо усунення порушень вимог законодавства у разі їх допущення слідчим; погоджувати проведення слідчих (розшукових) дій та продовжувати строк їх проведення у випадках, передбачених КПК; здійснювати досудове розслідування, користуючись повноваженнями слідчого), але повноважень із процесуального керівництва вона не має.

Процесуальні повноваження прокурора значно ширші, ніж у начальника слідчого відділу. Керівник органу досудового розслідування зобов'язаний виконувати доручення та вказівки прокурора, які надані в письмовій формі. Невиконання керівником органу досудового розслідування законних вказівок та доручень прокурора, наданих у порядку, передбаченому КПК України, тягне за собою передбачену законом відповідальність [2, с. 120].

Таким чином, законодавцем висвітлено основні елементи процесуального статусу прокурора у кримінальному провадженні, які спрямовані на утвердження міжнародної практики щодо активної ролі прокурора у кримінальному процесі.

Для впровадження цих стандартів у вітчизняний кримінальний процес на законодавчому рівні закріплено такі диспозитивні засади діяльності процесуального керівника, як самостійність та незмінність.

Так, прокурор, здійснюючи свої повноваження відповідно до вимог цього Кодексу, є самостійним у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється (ч. 1 ст. 36 КПК України).

За приписами ст. 16, 17 Закону України «Про прокуратуру», під час здійснення повноважень, пов'язаних із реалізацією функцій прокуратури, прокурори є незалежними, самостійно приймають рішення про порядок здійснення таких повноважень, керуючись положеннями Закону, а також зобов'язані виконувати лише такі вказівки прокурора вищого рівня, що були надані з дотриманням вимог цієї статті. Здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності лише Конституцією та законами України [3].

Вказані положення національного законодавства відповідають Стандартам професійної відповідальності та викладенню основних обов'язків та прав прокурорів, прийнятим Міжнародною асоціацією прокурорів 23 квітня 1999 р., якими передбачено, що прокурори мають право виконувати свої професійні обов'язки без примусу, перешкоджання, переслідування, неправомірного втручання або безпідставного притягнення до цивільної, кримінальної чи іншої відповідальності [4].

Самостійність прокурора реалізується ним у ході всього досудового розслідування кримінального провадження через ініціативні повноваження, перелік яких встановлений ч. 2 ст. 36 КПК України. Зокрема, йдеться про доручення органу досудового розслідування проведення досудового розслідування; доручення слідчому, органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій; надання вказівок щодо проведення процесуальних дій; право участі у слідчих діях чи особистого їх проведення; самостійне подання клопотань про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій.

Інші повноваження, зазначені у ч. 2 ст. 36 КПК України, дещо обмежують самостійність прокурора, оскільки випливають з уже вчинених дій, бездіяльності або прийнятих рішень уповноважених осіб. До них можна віднести погодження клопотань слідчого до слідчого судді; скасування незаконних та необґрунтованих постанов слідчих; повідомлення особи про підозру; пред'явлення цивільного позову; затвердження або самостійне складання обвинувального акта, клопотань про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, внесення змін до складеного слідчим обвинувального акта чи зазначених клопотань тощо.

Тобто вищевказані повноваження прокурор реалізує не за власним внутрішнім переконанням, а у зв'язку з реагуванням на конкретні факти процесуальними засобами. Наприклад, для пред'явлення цивільного позову чи повідомлення особи про підозру необхідні нормативно визначені підстави, які встановлюються у ході досудового розслідування та є результатом проведених слідчих (розшукових) та процесуальних дій.

З іншого боку, самостійність як диспозитивна засада діяльності прокурора має обмеження під час здійснення відомчого контролю у кримінальному провадженні. Чинним кримінально-процесуальним законом та підзаконним галузевим актом Генерального прокурора не тільки не передбачено критерії процесуальної самостійності прокурора, а й визначено чимало підстав для участі у кримінальному провадженні керівників органів прокуратури різних рівнів.

Зокрема, значним є вплив керівників органів прокуратури під час призначення та заміни прокурора у кримінальному провадженні.

Ч. 2 ст. 37 КПК України, відповідно до якої прокурор здійснює повноваження прокурора у кримінальному провадженні від його початку до завершення, гарантує незмінність процесуального керівника у кримінальному процесі.

Згадана норма за своїм змістом відображає провідну ідею процесуального керівництва, яка зводиться до покладення повноважень із нагляду за дотриманням законності у певному кримінальному провадженні на одного і того самого уповноваженого суб'єкта протягом усього періоду досудового розслідування та судового розгляду, який, будучи детально обізнаним в обставинах, спрямував би його в оптимальному напрямку, забезпечуючи тим самим всебічність і планованість виконання завдань кримінального провадження.

Засада незмінності покликана сприяти ефективності й результативності прокурорського нагляду за досудовим розслідуванням та підвищенню відповідальності процесуального керівника за вирішення кримінального провадження [5, с. 69–72].

Рекомендаціями Робочої групи «Перспективи співробітництва України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки» щодо реформування кримінально-процесуального законодавства України запровадження принципу незмінності державного обвинувача визнано необхідним кроком у реформуванні вітчизняного кримінально-процесуального законодавства. Наголошувалося, що обвинувач, який склав обвинувальний акт, має підтримувати державне обвинувачення в суді, крім винятків, встановлених законом. Цей принцип полягає у покладенні повноважень зі здійснення нагляду на досудових стадіях і підтримання державного обвинувачення в суді на одного незмінного представника прокуратури. Така особа має призначатися незалежно від відомчої підслідності за кожною кримінальною справою з моменту її порушення і здійснювати наглядово-обвинувальний супровід справи на всіх стадіях процесу. У зв'язку з цим майбутній кримінально-процесуальний закон має чітко врегулювати низку принципів питань: службова особа органів прокуратури, яка виконує функції прокурора у конкретній кримінальній справі, повинна визначатися керівником органу прокуратури або прокурором вищого рівня; здійснювати свої повноваження у конкретній кримінальній справі протягом всього провадження; така службова особа може бути замінена лише на підставах та в порядку, передбачених відповідною нормою кримінально-процесуального кодексу. Логічним продовженням останнього з наведених вище положень має стати стаття закону, яка передбачала б чіткий і вичерпний перелік підстав для заміни прокурора. Рішення про заміну прокурора повинне прийматися у формі постанови, в якій керівник відповідного підрозділу органів прокуратури зобов'язаний чітко обґрунтувати підстави такого рішення. Вищеписаним способом можна буде забезпечити як гарантії незалежності державного обвинувача, так і достатню гнучкість процесуальної форми. Остання дозволить дотримуватися розумного строку провадження та зберігатиме для прокурорів вищого рівня можливість виправляти помилки підлеглих працівників [6].

Вказані рекомендації втілені у КПК України 2012 р. Втім, цей прояв диспозитивності в діяльності прокурора здебільшого не втілюється на практиці.

Сьогодні процесуальний статус прокурора є наслідком рішення керівника органу прокуратури, прийнятого в порядку ст. 37 КПК України, адже за ним прокурор набуває та позбавляється статусу процесуального керівника.

Ч. 2 ст. 37 КПК України визначає вичерпний перелік випадків здійснення повноважень прокурора в цьому самому кримінальному провадженні іншим прокурором.

По-перше, зміна прокурора можлива у разі перегляду судових рішень в апеляційному та касаційному порядку,

коли у судових провадженнях може бути присутній прокурор органу прокуратури вищого рівня (ч. 4 ст. 36 КПК України).

Основною причиною такої ситуації є особливість організаційної структури органів прокуратури: з огляду на можливість кадрового забезпечення, процесуальний супровід кримінального провадження на всіх стадіях одним і тим самим прокурором є досить сумнівним. Тому здебільшого участь у суді апеляційної та касаційної інстанції бере прокурор прокуратури вищого рівня, що цілком припустимо.

Водночас явним обмеженням диспозитивних засад діяльності прокурора у кримінальному процесі є право прокурора вищого рівня доповнити, змінити або відмовитися від апеляційної чи касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, внесених керівниками, першими заступниками чи заступниками керівників або прокурорами прокуратур нижчого рівня.

Фактично особа, яка не володіє матеріалами та змістом судового провадження у повному обсязі, має право кардинально змінити позицію державного обвинувача, навіть відмовитися від оскарження незаконного рішення суду.

Доцільним є запровадження такого механізму вступу прокурора вищого рівня у провадження на апеляційній чи касаційній стадії, який не порушив би послідовність позиції державного обвинувача.

По-друге, підставами для заміни процесуального керівника є неефективне досудове розслідування або неефективне здійснення прокурором нагляду за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування.

Водночас чинним кримінальним процесуальним законодавством не передбачені як критерії оцінки ефективності досудового розслідування, так і здійснення нагляду за додержанням законів.

Також ані законом, ані підзаконним галузевим актом Генерального прокурора не встановлено процедуру оцінювання ефективності роботи прокурора під час здійснення процесуального керівництва. Тобто рішення про заміну прокурора на цій підставі має доволі суб'єктивний підхід.

До того ж, на практиці керівник органу прокуратури переважно приймає таке рішення не на власний розсуд, а за переконанням безпосереднього керівника прокурора, який підлягає заміні. Так, заступник прокурора прокуратури регіонального рівня чи Генеральної прокуратури України, який курує напрям нагляду у кримінальному провадженні, змінює процесуального керівника на підставі доповіді про стан справ керівника структурного підрозділу, в якому працює прокурор, або його заступника чи керівника підрозділу у складі управління залежно від організаційної структури органу.

Таким чином, з огляду на громіздку систему управління органів прокуратури та відсутність належного законодавчого врегулювання питань оцінювання ефективності роботи прокурора, наявна загроза прийняття упередженого та необ'єктивного рішення про заміну процесуального керівника на цій підставі.

По-третє, можлива заміна одного прокурора на іншого зі службових осіб органів прокуратури того самого рівня в досудовому провадженні у порядку, передбаченому ч. 3 ст. 313 КПК України, а саме у разі скасування рішення або визнання незаконними вчиненої дії чи бездіяльності. Таке рішення прокурора вищого рівня є остаточним і не підлягає оскарженню до суду, інших органів державної влади, їх посадових чи службових осіб.

У цій нормі відображено ідею експертів Робочої групи «Перспективи співробітництва України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки» щодо дотримання розумного

строку провадження та надання прокурорам вищого рівня можливості виправляти помилки підлеглих працівників.

По-четверте, найбільш дискусійними та суперечливими є випадки заміни прокурора за умови, передбаченої ч. 2 ст. 341 КПК України, а саме у разі відмови прокурора вищого рівня у погодженні обвинувального акта зі зміненям обвинуваченням, клопотання про висунення додаткового обвинувачення чи початок провадження щодо юридичної особи або постанови про відмову від підтримання державного обвинувачення.

Фактично спостерігається обмеження самостійності прокурора та порушення його права діяти відповідно до свого внутрішнього переконання. За таких обставин подальша доля судового провадження залежить від особи, яка не обізнана в особливостях судового розгляду обвинувального акта. Адже на практиці здебільшого саме на стадії судового розгляду виникають нові обставини, які призводять до необхідності змінити позицію прокурора.

З метою додержання диспозитивності в діяльності державного обвинувача у таких випадках законодавцю слід запровадити механізм оскарження відповідних рішень прокурора вищого рівня.

Прокуратурою міста Києва запропоновано вирішити це питання шляхом прийняття наказу «Про взаємодію прокурорів органів прокуратури міста Києва у кримінальному провадженні у суді» від 10 жовтня 2016 р., який зобов'язав керівників Київських місцевих прокуратур інформувати прокуратуру міста про розгляд у суді процесуальних документів щодо зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення та відмови від підтримання державного обвинувачення з метою їх вивчення на предмет своєчасності, законності та обґрунтованості.

Таким чином, лише з дозволу прокуратури регіонального рівня після ретельного вивчення її співробітниками підстав та обставин зміни, доповнення обвинувачення чи відмови від його підтримання, прокурор місцевої прокуратури приймає відповідне рішення.

Втім, такий спосіб вирішення проблеми, з одного боку, також дещо посягає на порушення диспозитивних ознак діяльності державного обвинувача, а з іншого – попереджує прийняття незаконного рішення керівником місцевої прокуратури.

По-п'яте, підставою для заміни прокурора у кримінальному провадженні є задоволення заяви про його відвід, його тяжка хвороба, звільнення з органу прокуратури або інша поважна причина, що унеможливує його участь у кримінальному провадженні.

На жаль, на практиці зазначений перелік підстав заміни прокурора не є вичерпним.

Однією з непередбачених законодавцем причин заміни одного процесуального керівника іншим є надмірна завантаженість прокурорів.

Наприклад, динаміка навантаження на співробітників органів прокуратури міста Києва, які здійснюють процесуальне керівництво, щорічно має тенденцію до збільшення, що пояснюється зростанням залишку кримінальних проваджень. Так, середнє навантаження на прокурорів у 2015 р. складало 103 кримінальні провадження на особу, у 2016 р. – 202, на кінець 2017 р. – 270. Крім того, з урахуванням різного професійного рівня співробітників прокуратури, максимальне навантаження на одну особу може досягати 600 і більше кримінальних проваджень.

Результати дослідження «Роль прокурора на досудовій стадії кримінального процесу», проведеного упродовж 2016–2017 рр., засвідчили суттєве порушення принципу незмінності прокурора.

Переважно у 70% випадків погоджує (складає) повідомлення про підозру та клопотання про обрання запобіж-

ного заходу той самий прокурор, який потім є присутнім на судовому засіданні під час розгляду такого клопотання.

В 11% досліджених випадків під час розгляду в суді клопотання про обрання запобіжного заходу був присутній прокурор, який не погоджував повідомлення про підозру. А майже у кожному п'ятому випадку (18%) на судовому засіданні був присутній прокурор, який не погоджував ані повідомлення про підозру, ані навіть саме клопотання про обрання запобіжного заходу.

Відповідно до узагальнених даних анкетного опитування процесуальних керівників, серед причин частішої заміни прокурорів у межах одного кримінального провадження зазначено надмірне навантаження, через яке прокурор фізично не встигає бути присутнім на всіх судових засіданнях. На цю причину також впливає фактор віддаленості судів від обласного центру, що змушує витрачати багато часу на проїзд та участь у судовому засіданні.

Задля формального забезпечення принципу незмінності прокурора набула значного поширення практика створення груп прокурорів у кожному кримінальному провадженні, за умови, що створення груп процесуальних керівників у ч. 1 ст. 37 КПК України передбачено як виняток із загального правила індивідуального керівництва досудовим розслідуванням.

Так, 78% опитаних процесуальних керівників вказали, що групи прокурорів створюються у кожному кримінальному провадженні, ще 16% – у більшості проваджень.

Такий винятковий інструмент штучного підвищення ефективності діяльності органів прокуратури став використовуватися як механізм заміни прокурора, який із тих чи інших причин не може бути присутнім на судовому засіданні. Однак за даними дослідження, цей механізм є недостатньо ефективним, адже у будь-якому разі вся відповідальність покладена на старшого групи прокурорів, а всі інші члени групи, зазвичай, виявляються необізнаними з матеріалами конкретного кримінального провадження та ходом досудового розслідування. За результатами опитування таку позицію підтримали і самі процесуальні керівники [7].

Висновки. Чинний КПК України 2012 р., з метою впровадження у національний кримінальний процес міжнародних стандартів та доктрин, закріпив такі диспозитивні засади діяльності прокурора, як самостійність та незмінність.

Так, з урахуванням змісту ст. 26 КПК України, під диспозитивністю в діяльності процесуального керівника слід розуміти вчинення ним дій та ухвалення рішень на власний розсуд у межах процесуальних прав та у спосіб, визначений законом, з метою виконання завдань кримінального провадження. Такі диспозитивні засади діяльності прокурора, як самостійність та незмінність, покликані забезпечити неупереджений та об'єктивний нагляд за неухильним виконанням вимог закону.

Проте на законодавчому рівні відсутні гарантії їх забезпечення. Також не розроблено підзаконного галузевого акта Генерального прокурора, який би передбачив складові критерії процесуальної самостійності прокурора та механізм їх застосування.

Для виправлення ситуації нагальним є внесення змін до чинного КПК України, якими слід визначити самостійність прокурора як можливість здійснення ним своїх повноважень на власний розсуд у межах процесуальних прав та у спосіб, визначений законом, втручання в яке уповноважених законом осіб допускається у виключних випадках.

Проблемні питання, що виникають у разі заміни одного процесуального керівника іншим у ході досудового розслідування у кримінальному провадженні, доцільно врегулювати у галузевому наказі Генерального прокурора.

Список використаної літератури:

1. Статус і роль прокурорів: посібник / Управління Об'єднаних націй з питань наркотиків і злочинності Міжнародної асоціації прокурорів. ООН, 2014.

2. Блажівський Є.М., Козьяков І.М., Толочко О.М., Мірошниченко С.С., Власова Г.П. Актуальні питання кримінального процесу України: навч. посіб. / за заг. ред. Є.М. Блажівського. К.: Національна академія прокуратури України; Центр навчальної літератури, 2013. 304 с.

3. Закон України «Про прокуратуру». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

4. Стандарти професійної відповідальності та виклад основних обов'язків та прав прокурорів, прийняті Міжнародною асоціацією прокурорів 23 квітня 1999 р. URL: http://www.iap-association.org/getattachment/eb/IAP-Standards_ukraine.aspx.

5. Чорноусько М.В. Здійснення прокурором процесуального керівництва досудовим розслідуванням: теорія та практика: монографія. К.: Алерта, 2017. 294 с.

6. Рекомендації Робочої групи «Перспективи співробітництва України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки» щодо

реформування кримінально-процесуального законодавства України. URL: <http://do.gendocs.ru/docs/index-346105.html>.

7. Белоусов Ю., Венгер В., Мітько В., Орлеан А., Сущенко В., Яворська В. Прокурор: керує? наглядає? розслідує?: Звіт за результатами дослідження «Роль прокурора на досудовій стадії кримінального процесу» / за заг. ред. Белоусова Ю. К.: СТ-Друк, 2017. 268 с.

ДОВІДКА ПРО АВТОРА

Сляднева Катерина Анатоліївна – аспірант кафедри судоустрою, прокуратури та адвокатури Львівського університету бізнесу та права

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Slyadnieva Kateryna Anatoliivna – Postgraduate Student at the Department of Justice, Prosecutor's Office and the Bar of Lviv University of Business and Law

Slyadneva_ea@ukr.net